

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 171/18
U Luxembourg 13. studenoga 2018.

Presuda u predmetu C-310/17
Levola Hengelo BV/Smilde Foods BV

Okus prehrambenog proizvoda ne može biti zaštićen autorskim pravom

Naime, okus prehrambenog proizvoda ne može se kvalificirati kao „djelo”

„Heksenkaas” je sirni namaz od vrhnja i začinskog bilja koji je 2007. proizveo nizozemski trgovac povrćem i svježim proizvodima. Vlasnik pravâ intelektualnog vlasništva nad tim proizvodom trenutačno je Levola, trgovačko društvo osnovano u skladu s nizozemskim pravom, kojemu ih je taj trgovac prenio.

Od 2014. Smilde, trgovačko društvo osnovano u skladu s nizozemskim pravom, proizvodi za lanac supermarketa u Nizozemskoj proizvod pod nazivom „Witte Wievenkaas”.

Budući da je smatralo da se proizvodnjom i prodajom „Witte Wievenkaasa” krši njegovo autorsko pravo na okusu „Heksenkaasa”, društvo Levola zahtijevalo je od nizozemskih sudova da društvu Smilde nalože da, među ostalim, prekine s proizvodnjom i prodajom tog proizvoda. Društvo Levola tvrdi, s jedne strane, da je okus „Heksenkaasa” djelo zaštićeno autorskim pravom i, s druge strane, da je okus „Witte Wievenkaasa” reprodukcija tog djela.

Nakon što mu je podnesena žalba u tom sporu, Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (Žalbeni sud u Arnhem-Leuvardeu, Nizozemska) pita Sud može li okus prehrambenog proizvoda biti zaštićen na temelju Direktive o autorskom pravu¹.

U svojoj današnjoj presudi Sud naglašava da kako bi bio zaštićen autorskim pravom na temelju direktive, okus prehrambenog proizvoda mora se moći kvalificirati kao „djelo” u smislu te direktive. Ta kvalifikacija prije svega pretpostavlja da je dotični predmet originalna intelektualna tvorevina. Ona nadalje zahtijeva „izraz” tog originalnog intelektualnog stvaralaštva.

Naime, u skladu sa Sporazumom o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva, donesenom u sklopu Svjetske trgovinske organizacije (WTO), i kojem je Unija pristupila², te Ugovorom o autorskom pravu Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (WIPO)³, čija je Unija stranka, načini izražavanja, a ne ideje, postupci, metode rada ili matematički koncepti kao takvi, mogu biti zaštićeni autorskim pravom.

Stoga, da bi bila riječ o „djelu” iz direktive, potrebno je da predmet zaštićen autorskim pravom bude izražen tako da ga se dovoljno precizno i objektivno može utvrditi.

¹ Direktiva 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL 2001., L 167, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 119.)

² Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva iz Dodatka 1. C Sporazumu o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije (WTO), potpisanom u Marakešu 15. travnja 1994. i potvrđenom Odlukom Vijeća 94/800/EZ od 22. prosinca 1994. o sklapanju u ime Europske zajednice, s obzirom na pitanja iz njezine nadležnosti, sporazuma postignutih u Urugvajskom krugu multilateralnih pregovora (1986.-1994.) (SL 1994., L 336, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 74., str. 3.)

³ Ugovor Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (WIPO) donesen u Ženevi 20. prosinca 1996., koji je stupio na snagu 6. ožujka 2002. Taj je ugovor u ime Europske zajednice odobren Odlukom Vijeća 2000/278/EZ od 16. ožujka 2000. (SL 2000., L 89, str. 6.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 122., str. 77.)

U tom kontekstu Sud utvrđuje da **okus prehrambenog proizvoda nije moguće precizno i objektivno utvrditi**. S tim u vezi navodi da, za razliku od, primjerice, književnog, likovnog, filmskog ili glazbenog djela, koja su izražena na precizan i objektivan način, utvrđivanje okusa prehrambenog proizvoda uglavnom se temelji na okusnim osjetima i iskustvima koja su subjektivna i promjenjiva. Naime, potonji ovise, među ostalim, o čimbenicima povezanim s osobom koja konzumira predmetni proizvod, poput njezine dobi, prehrambenih preferencija i potrošačkih navika, kao i o okolišu ili kontekstu u kojem se taj proizvod konzumira.

Usto, precizno i objektivno utvrđivanje okusa prehrambenog proizvoda, na temelju kojeg se on može razlikovati od okusa drugih proizvoda iste vrste, nije moguće uz pomoć tehničkih sredstava u trenutačnom stanju znanstvenog razvoja.

U tim okolnostima, Sud zaključuje da **se okus prehrambenog proizvoda ne može kvalificirati kao „djelo” i, prema tome, ne može biti zaštićen autorskim pravom na temelju direktive**.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293